

נואסרי בעכו

היה זה בשנת 1927. שבת אחת לפני הצהריים הלכנו, אני ומרים, לנשר ברגל. בדרך ראינו 3 ערבים קוצרים בחציר שלנו. השארתי את מרים על הכביש ורצתי לשדה. שני ערבים ברחו והשלישי רצה לקחת את הסוס וגם כן לברוח, אך אני הקדמתי לעלות על הסוס ודהרתי הביתה. הוא רץ עד המשק והגיע חצי שעה אחרי. הסוס היה באורווה. קידם את פניו הח' הרצל נחודקין (לאחים נחודקין היה חשבון עם הערבים, כי אביהם נהרג עליידם) והרביץ לו קשות, פגע בעינו ולא נתן לו את הסוס. הערבי התלונן במשטרת חיפה על שומר השדות (אמנם די תכופות הייתי שומר). אנחנו מצידנו הגשנו תלונה במשטרה, כי חשבנו שהערבי יבוא לשלם בעד החציר ואז נחזיר לו את הסוס. בחצות הופיעו שני שוטרים ורצו לאסרני. המוכתר, נח פרובר (יגורי) וחברים שהתקהלו סביבו, הודיעו שבשום אופן לא יתנו לקחת אותי מהמשק. השוטרים ויתרו רק לאחר שהמוכתר חתם על התחייבות שהוא יביא אותי מחר למשטרה. וכך היה. בבוקר נסענו למשטרה בחיפה ושם ישבתי יומיים. אחרי כן הוציאו אותי בערבות. פסק הדין במשפט, שהתקיים כעבור מספר שבועות, היה: 25 לא"י פיצויים לערבי על הנזק שנגרם לעינו או מאסר שבועיים בעכו עם עבודת פרך. לאחר התייעצות עם הגזבר (ברוך גולדשטיין מעין-חרוד) החלטתי ללכת למאסר, בהתחשב במצב הכלכלי והכספי הקשה של המשק הצעיר.

הובלתי לעכו ברכבת כשידי כבולות. בבית הסוהר רצו לגלחני כאסיר ממש. מהמשרד מלמעלה צעק אלי אסיר אחד — חבר דגניה, כפי שהתברר אחר כך — שלפי החוק מגלחים רק אסירים שנדונו לפחות לחודש ימים ומותר לי להתנגד לגילוח. אמנם התנגדתי, אבל

נענשתי והושיבוני ליום אחד בצינוק. היה זה יומי הראשון בכלא עכו. אח"כ הוכנסתי למרתף, שהיו בו 70 ערבים ורק יהודי אחד, תימני. יחף, בלבוש אסירים, עבדתי בכביש ע"י עכו. חוסר הנעליים הציק לי מאוד, האוכל לא היה טעים ולא יכולתי להתרגל אליו. שוב בא לעזרתי החבר מדגניה שנדון לשנתיים על הריגת ערבי בהיותו בשמירה. הוא לימדני כל הזמן איך להתנהג, כיוון שידע את חוקי בית הסוהר ומה הן הזכויות של האסירים. הוא יעץ לי גם לפנות למנהל בית הסוהר בקשר לעבודה. אמרתי למנהל שאני בנאי וטייח ולפי החוק הם צריכים להעסיק אותי במקצוע ולתת לי סנדלים ובגדים של אסיר, אמנם, אבל יותר טובים. המנהל נתן פקודה להעביר אותי לחדר בעלי המקצוע, בקומה א', בו ישבו 15 ערבים. לפי עצת החבר הוזה דרשתי אוכל כשר ונתנו לי פיתות, ביצים קשות, חלבה וזיתים. נשלחתי לעבוד בבנאות תחת השגחתו של חבר מאשדות יעקב (אז גשר), הוא גם סידר בשבילי תוספת אוכל מהחוף.

במשך כל זמן ישיבתי בעכו ביקר אותי רק חבר משק אחד, שהיה הנהג של המשק, הוא הביא לי ד"ש מהבית וחבילת חלבה. כעבור שבועיים חזרתי הביתה עם זקן גדול.

ירוחם קרן-צבי

(מתוך ספר יגור)